

induplati

konoplan

GLASILO
KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

Leto XX.

JULIJ 1971

Cena 0,20 din

Del razstave šotorov posebne izvedbe

Bilo je nekaj pomembnih dogodkov

Zadnji čas je bil za komercialni oddelek zelo živahen. Poleg priprav za novo kolekcijo, ki potekajo pretežno skozi celo polletje, pa smo imeli v tem času, ki je navadno zaradi nastopajočih dopustov že bolj miren, še vrsto drugih komercialno propagandnih akcij.

Spričo intenzivnih priprav na »splošni ljudski odpor«, se je tudi naše podjetje vključilo v izvajanje teh akcij.

V parku našega podjetja smo pripravili razstavo šotorov, ki jih je naš razvojni oddelek skonstruiral v te namene.

Prikazali smo več vrst šotorov — od preprostega šotorskega krila, majhnih šotorov, velikih sanitetnih, magacinskih pa vse do koridorja in naše atraktivne zračne hale.

Razstavo so obiskali predstavniki JNA in SLO. Obiskovalci, ki so istočasno naši kupci, so bili nad razstavljenimi izdelki in njih kvaliteto navdušeni.

Razstava ni imela samo ekonomsko propagandni učinek, temveč tudi komercialni, saj so sledila že prva naročila, tako da bo naš obrat konfekcije nemoteno obratoval. Po nekaj letih smo se zopet vrnili na tržišče, kot kvalitetni dobavitelji izdelkov namenjenih JNA.

Dруг važen dogodek je bila novinarska konferenca, ki smo jo sklicali prav zaradi delovnega uspeha podjetja. Obiskali so nas novinarji RTV, Dela, Mladine, Privrednega pregleda in snemalci RTV.

V vseh teh omenjenih časopisih so bili objavljeni članki, v katerih nas pozitivno ocenjujejo in omenjajo kvaliteto naših izdelkov, rast prometa in poslovni uspeh, ki ga je podjetje doseglo na tržišču. Tudi gledalci pri TV sprejemnikih so si to razstavo lahko ogledali na malih ekranih.

Zelo pomemben dogodek za naše podjetje pa je vsekakor dogovor »o poslovno tehničnem sodelovanju« s to-

Izdelki iz plastificirane Trevire — za tehnične namene

varno dekorativnih tkanin iz Ljubljane.

Proizvodni program »Induplati« v izdelovanju zaves in »Dekorative« v izdelovanju blaga za tapetiranje, se mora na zahtevo kupcev, ki imajo izbran okus dopolnjevati.

Dekorativen je izdelovala do sedaj, poleg že omenjenega blaga tudi zaves, v bodoče pa bo z zavesami popolnoma prenehala, mi pa bomo dessene naših zaves oblikovali tako, da bomo dopolnjevali njihov proizvodni program, ravno tako pa bodo tudi oni njihove vzorce prilagajali našim zavesam.

Končno bomo našemu kupcu lahko skupno nudili kompletirano blago za notranjo opremo stanovanj.

Skupno bomo nastopali tudi v propagandnih akcijah, sejnih in raznih drugih prireditvah.

Temeljni pogoj, na katerem slonijo vsa prizadevanja za uspešen razvoj in napredek obeh podjetij, so tudi strokovni kadri, ki si jih podjetji med seboj ne bosta odvezemali, ampak se bodo z občasnimi tečaji in seminarji celo dopolnjevali.

Razumljivo pa je, da bodoči razvoj podjetij načrtujemo na obeh straneh samostojno, držec se osnovnega dogovora.

Smatramo, da bomo s tem potisnili podjetje po koloseku naprej, kar bo koristilo vsem zaposlenim, še posebno pa se bodo tega dogodka razveselili kupci, ki se istočasno odločajo za naše izdelke, to pa je tudi namen tega dogovora.

Sestavek pripravil:
Dipl. ing. Avgust Orehek

II. kongres samoupravljalcev v Sarajevu

Sarajevo je pristrčno pričakovalo 400 delegatov in gostov, ki so se udeležili največjega zbora delovnih ljudi — to je II. kongresa samoupravljalcev, ki je bil v dneh od 5. do 8. maja letos. Plenarno zasedanje je otvoril Dušan Petrović-Šane, ki je poudaril, da je kongresno leto — leto jubilejev.

Minilo je 20 let od sprejetja zakona, s katerim smo se pri nas lotili uresničevanja gesla »tovarne delavcem«, minila 30 let od oborožene vstaje jugoslovanskih narodov, minilo je 50 let od

Leninovega dekreta o delavskem nadzorstvu in končno, minilo je 100 let od razglasitve pariške komune.

Po uvodnem govoru, so predstavniki osmih jugoslovanskih podjetij izročili tov. Titu spomenico, v kateri so delegati delavskega razreda delovnih ljudi Jugoslavije izrazili globoko spoštovanje in hvaležnost, ki jo narodi Jugoslavije goje do njegovega dela in osebnosti.

V svojem govoru je omenil, da je največja vrednost samoupravljanja v

tem, da sprošča ustvarjalno pobudo najširših množic in osvobaja človekovo osebnost.

Tov. Tito je še posebej poudaril, da so temeljni interesi delavskega razreda enaki, ne glede na narodnost.

Omembe vredno je, je dejal tov. Tito, da bomo morali v bodočnosti ustvariti boljše možnosti za zaposlovanje in za izboljšanje socialnega položaja delavcev, zlasti tistih z nizkimi osebnimi dohodki.

(Nadaljevanje na 3. strani)

II. kongres samoupravljalcev v Sarajevu

(Nadaljevanje z 2. strani)

Ob zaključku svojega govora je tov. Tito dejal, da pričakuje, da bo kongres odgovoril na veliko nerešenih vprašanj in da bo samoupravljanje dobilo svojo vlogo na vseh ravneh našega družbeno političnega dela. Tega pa ne bomo dosegli, če ne bomo prav vsi, od posameznikov pa do delovnih organizacij ravnali res odgovorno.

Po govoru tov. Tita, je iz svojega referata podal izvlečke tov. Edvard Kardelj. Dejal je, da samoupravljanje ni izum jugoslovanske družbe, ampak, da je sama ideja stara toliko let, kot zgodovina razrednega boja delavskega razreda in da je ta ideja ravno pri nas prišla do konkretne realizacije.

Tov. Kardelj je opozoril, da je bil ta kongres sklican zato, da bi razpravljali tudi o tistih žgočih vprašanjih, ki se nanašajo na razvoj samoupravljanja, pri tem pa naj bi upoštevali sedanje gospodarske, družbene in politične težave naše družbe. Pri vsem tem pa si moramo biti na jasnem, da sedanjih težav ni kriv sistem samoupravljanja.

Ob koncu je dejal, da delovni ljudje pričakujejo, da bo kongres postal močan dejavnik pri krepitvi enotnosti delavskega razreda in svobodnih narodov naše države.

6. in 7. maja je kongres nadaljeval delo v štirih komisijah, katere so zasedale vsaka v svojih prostorih.

Osebnost sem bil zainteresiran za prvo komisijo — to je bila komisija za probleme nadaljnje izgradnje, razvoja in pospeševanja učinkovitosti samoupravljanja v organizacijah združenega dela. V tej komisiji je sodelovalo cca 1100 delegatov. Uvodni referat je podal Dušan Petrovič-Šane, zatem pa se je pričela diskusija. Že takoj na začetku se je prijavilo veliko število diskutantov, v popoldanskem času pa je število še porastlo. Med diskutanti je bilo prav prvi dan veliko Slovencev (delegat iz MTT Maribor je govoril o položaju v tekstilni industriji, dr. Avguštin Lah o znanju — tehnični kulturi — kadrovski politiki itd.). Diskusija se je zavlekla pozno v noč in presenečen sem bil nad vedenjem delegatov, ki dvorane niso zapuščali ampak so z entuziazmom spremljali zasedanje prav do konca.

Za zadnji dan kongresa je bila določena plenarna seja na kateri so vse štiri komisije podale poročila.

Iz teh poročil je bilo razvidno, da je v vseh štirih komisijah razpravljalo 500 delegatov. Posebno številna pa so bila pismena in ustna dopolnila na predloge resolucij, ki so jih komisije za vsako tematsko področje sprejele en dan prej.

Ena od poglobitvenih, je resolucija o aktualno političnih nalogah, katero bomo morali dosledno izvajati.

Naj navedem samo nekatere zahteve kongresa samoupravljalcev:

— Kongres opozarja na dosledno zgraditev političnega sistema s stališča krepitve vpliva neposrednih proizvajalcev.

— Kongres je dal polno podporo vsem prizadevanjem za vzpostavljanje večje stabilnosti na trgu in premagovanje inflacije.

— Tudi v bodoče se moramo boriti in se zavzeti za popolno odprtost SFRJ do vseh progresivnih gibanj v boju za mir in socializem.

II. kongres je sprejel 27 resolucij in obenem zahteval, da postanejo njegovi sklepi usmerjeni v nadaljnjo afirmacijo vloge delavskega razreda, v skupnost, ki temelji na samoupravljanju in enakopravnosti in da postanejo temelj za obnašanje vseh in vsakogar. Izkazujoč polno priznanje velikemu revolucionarju in borcu za socialistično samoupravljanje, se drugi kongres samoupravljalcev pridružuje zahtevi vseh delovnih ljudi in naših narodov — naj bo Josip Broz-Tito, doživljenjski predsednik SFRJ.

Kongres se je bližal koncu, ko je na govorniški oder ponovno stopil tov. Tito.

V svojem govoru je čestital delegatom za uspešno opravljeno delo na kongresu in poudaril, da je II. kongres samoupravljalcev najpomembnejši zbor delovnih ljudi v Jugoslaviji, po V. kongresu KP Jugoslavije leta 1948.

Dejal je, da nihče ne more razvrednotiti jugoslovanske samoupravne družbe in da je samoupravljanje v naši družbi pognalo že tako globoke korenine, katerih ne more nihče več pretrgati.

Kongres ne bo samo okrepil samoupravljanja, temveč bo odločilno vplival na politične faktorje naše države.

Nadalje je dejal, da bomo morali uskladiti našo potrošnjo z našimi možnostmi in prenehati z željami po gradnjah, ki nimajo pokritja in katerih breme morajo potem nositi delovni ljudje, posebno tisti z nizkimi osebnimi dohodki.

Potrebno bo reorganizirati ZK in odstraniti iz njenih vrst vse tiste, za katere v njih ni prostora, od ostalih pa zahtevati popolno odgovornost za njihovo delo.

Prav gotovo so vsi delovni ljudje široma Jugoslavije spremljali kongres in še prav posebno govor tov. Tita.

Zaključim naj z željo tov. Tita, da delegati prenesejo rezultate dela kongresa in njegove osebne pozdrave vsem delovnim ljudem.

MILAN NARAT

OPOZORILO

Pred časom nam je Zavod SRS za zdravstveno varstvo v Ljubljani poslal brošuro z naslovom »Normalno življenje tudi diabetiku«, katera je bila izdana ob priliki letošnjega svetovnega dneva zdravja — 7. aprila.

Građivo so nam poslali s prošnjo, da ga objavimo v našem listu v obliki celotnih člankov ali pa v obliki sestavkov posameznih člankov.

V skladu s priporočili Svetovne zdravstvene organizacije so vse objave vezane na 7. april in na vse leto po dnevu zdravja, zato z objavami še ne bomo kasnili.

Prvi sestavek ste si v prejšnji številki Konoplana že lahko prebrali, v sedanjih številki z objavami nadaljujemo.

Vloga in razvoj kemičnih vlaken v svetu

Pri proučevanju razvoja treh glavnih skupin oz. grup surovin — poljedelske in gozdne, nato rudarske in končno sintetične — lahko zaključimo, da proizvode iz prve grupe vedno bolj izrinja jo proizvodi tretje grupe — s tem da jih zamenjujejo ali izpopolnjujejo.

Sintetični proizvodi najresneje konkurirajo surovinam iz poljedelstva in gozdarstva, kar še posebno velja za surovine, ki so potrebne tekstilni industriji.

Posledica proizvodnje sintetičnih surovin na svetovni ravni je — zmanjšana potreba naravnih surovin.

Že leta 1956, je svetovna proizvodnja umetne volne prekosila obseg proizvodnje naravne volne in se pričakuje, da bo njena potrošnja še nadalje hitreje rastla kot potrošnja naravnih volnenih vlaken.

Proizvodnja sintetičnih tekstilnih surovin je ravno tako občutno znižala proizvodnjo bombaža in ogrozila celo proizvodnjo jute, ki je bila do sedaj neobhodna v proizvodnji vreč. Proizvodnja prirodnih svile je toliko zmanjšana, da ta proizvod ne igra več nobene značajne vloge v pogledu blagovnih tokov.

Povpraševanje po vseh vrstah prirodnih vlaken je odvisno od dveh faktorjev:

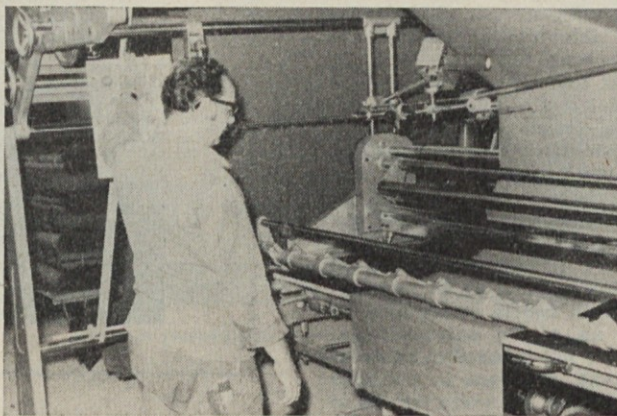
1. število prebivalcev in višina dohodka,
2. konkurenca umetnih vlaken, ki je pogojena s tehnološkimi činitelji in cenami.

Na osnovi ocen strokovnjakov združenih držav, se bo svetovno prebivalstvo med 1960 in 1980 letom povečalo za cca 1.285 milijonov ljudi, ali za 43 %. Leta 1960 je bilo na svetu okrog 3 milijarde ljudi, a že leta 1965 jih je bilo 3,3 milijarde.

Ocena porasta prebivalstva v svetu do leta 2000 ima več variant (3—4) in čeprav so razlike med njimi, se pri vseh variantah opazi visoka rast prebivalstva.

Primere ene od variant (I.):

leto	število prebivalcev v 000
1970	3,659,157
1975	4,070,083
1980	4,550,773
1985	5,096,198
1990	5,689,910
1995	6,325,593
2000	6,993,986

Slika — nova pridobitev za našo adjustirno — merilno navijalni stroj med montažo

Predpostavlja se, da bo število prebivalcev Latinske Amerike že leta 1980 izenačeno s številom prebivalcev iz Zapadne Evrope. Na drugi strani se pričakuje, da se bo gravitacijski center svetovnega prebivalstva vse bolj premikal iz področja ZDA — Zapadna Evropa proti Daljnemu Vzhodu.

Leta 1950 je v ZDA in Zapadni Evropi živelo 18 % vsega svetovnega prebivalstva. Pričakuje pa se, da se bo ta % do leta 1985 znižal na 14 % a do leta 2000 na samo 10 %.

Največji porast prebivalstva pričakujejo v deželah v razvoju. Zato bo tudi v teh krajih prišlo do relativno hitrega povečanja potreb po potrošnih proizvodih.

V razvitih državah Evrope in Severne Amerike pa se pričakuje nizek porast prebivalstva.

Kakor smo že omenili poleg prebivalstva in njegovega dohodka vpliva na potrošnjo prirodnih vlaken tudi konkurenca umetnih vlaken.

V razvitih državah je skupna potrošnja vlaken porastla za 6,1 milijonov ton, v letu 1953—55 na 7,8 milijonov ton v letu 1961—63 in na 8,9 milijonov ton v letu 1965.

Pri tem pa je delež prirodnih vlaken padel v istem obdobju z 73 % na 64 % in nato na 58 %.

Zemlje v razvoju pa so potrošile:
v letu 1953—55 = 2,5 milij. ton vlaken
v letu 1961—63 = 3,4 milij. ton vlaken
v letu 1965 = 3,7 milij. ton vlaken

V teh deželah pa je delež prirodnih vlaken upadel počasneje kot pri ostalih in sicer z 88 % na 86 % in nato na 81 odstotkov.

V SSSR in Vzhodni Evropi je potrošnja vlaken po letu 1965 postopoma rasla z povprečjem — 2,9 milij. ton v letu 1961—63 in 3,2 milij. ton v letu 1965.

Medtem ko je bila ekspanzija umetnih vlaken do leta 1965 zelo majhna.

Prognoza skupne potrošnje bombaža, volne in umetnih vlaken v razvitih deželah (vključno SSSR in Vzhodna Evropa), nam prikazuje, da bo delež umetnih vlaken rasel tudi v bodoče po enaki stopnji naraščanja kot do sedaj. V zemljah v razvoju pa bo ta rast mnogo počasnejša.

Na tretjem svetovnem kongresu proizvajalcev kemičnih vlaken, je bilo ugotovljeno, da se bo v letu 2000 svetovna potrošnja tekstilnih vlaken povečala na 58 milij. ton. Od tega bo odpadlo na sintetična vlakna preko 60 %, to je cca 35 milij. ton.

V letu 1970 je znašal delež sintetičnih vlaken 39 %. Do leta 1980 bodo po mnenju strokovnjakov kemična vlakna krila 50 % celotnih potreb po tekstilnih vlaknih v svetu.

Medtem ko se število prebivalcev v svetu večja letno za povprečno 2 %, se poraba vlaken večja za preko 4 % letno.

Sestavek pripravila:
Dipl. ing. Boža Pogačnik

Sladkorna bolezen, vzroki in znamenja

Sladkorna bolezen — Diabetes mellitus je v glavnem dedna bolezen, prirojena motnja v presnovi ogljikovih hidratov, posredno pa je prizadeta tudi presnova beljakovin in maščob ter drugi presnovni procesi, kot so izmenjava vode, mineralov itd. zaradi popolnega ali delnega pomanjkanja insulina.

Dedni defekt za sladkorno bolezen je prisoten v trenutku spočetja, bolezen pa se pojavi šele pozneje v življenju, večinoma šele med 40. in 60. letom starosti.

Do 20. leta starosti oboli okrog 20 odstotkov vseh diabetikov. Mladostni in starostni diabetes se med seboj razlikujeta po stopnji klinične slike in po reakciji na zdravljenje.

Spoznavanje bolezni obstaja torej že od nekdaj in ni težko. Kljub intenzivnim študijam, pa je vendar ostalo nerešenih še veliko vprašanj v zvezi s pravim vzrokom prirojene sladkorne bolezni. Obstoji tudi zelo redka oblika sladkorne bolezni, ki ni prirojena in se razvije med različnimi obolenji na trebušni slinavki. Ta obolenja uničijo t. i. Langerhansove otočke, ki izločajo hormon insulin. Zato je končni rezultat teh obolenj isti kot pri prirojeni sladkorni bolezni — pomanjkanje insulina.

V človeški hrani so poleg beljakovin in maščob ena izmed glavnih sestavin ogljikovi hidrati. Ogljikovi hidrati se v prebavnem traktu razgradijo in se v obliki groznega sladkorja — glukoze — resorbirajo iz črevesja v kri, po prehodu skozi jetra pa pride glukoza s krvjo po vsem telesu. Prestop glukoze iz krvi v telesne celice omogoča insulin. Ob izgorevanju glukoze v celicah se razvija energija, ki je nujno potrebna za razne življenjske procese (toploto, gibanje, dihanje, prebavo, delo srca in drugih organov). Kolikor se glukoze v celicah ne porabi, se uskladišči kot rezerva v obliki živalskega škroba ali glikogena. Največji del tega se deponira v jetrih, manjši del pa v mišicah. Tudi za to funkcijo je odgovoren insulin. Po potrebi iz glikogena zopet nastaja glukoza, za to pa so potrebni drugi hormoni. Normalno delovanje trebušne slinavke z zadostno proizvodnjo insulina omogoča normalno raven glukoze v krvi. Ta je na tešče med 80 do 120 mg⁰/%. Brž ko poraste koncentracija glukoze v krvi čez normalo, povečana koncentracija glukoze neposredno draži beta celice Langerhansovih otočkov k povečanemu izločanju insulina.

Sladkorna bolezen se lahko razvije pri ljudeh, ki so dedno obremenjeni, tudi zaradi stalnih psihičnih pretresov in stalne živčne razdražljivosti. Ti stresi prek možganskih centrov v hipotalamusu delujejo na nadledvično žlezo, da izloča hormone, ki dvigajo krvni sladkor.

Kako spoznamo sladkorno bolezen:

Diabetik, ki se ne zdravi, ima povečan krvni sladkor. Brž ko poraste raven krvnega sladkorja nad 160 mg⁰%, začno ledvice s sečem iz krvi izločati preveliko količino sladkorja. Ker se ta izloča v topnem stanju, se poleg njega izloča skozi ledvice tudi velika količina vode in drugih snovi. Količina v 24 urah izločenega seča se močno poveča. Bolniki morajo na vodo pogosto tudi ponoči, česar pred obolenjem niso opazili. Velika izguba tekočin iz telesa ima za posledico povečano žejo, zaradi česar veliko pijejo. Ker organizem zaradi pomanjkanja insulina ne more izkoristiti glukoze iz krvi, čeprav je je dovolj na razpolago, prične hujšati kljub dobremu teku in povečanemu uživanju hrane.

Včasih poteka sladkorna bolezen brez najbolj tipičnih znakov in odkrije sladkorno bolezen bodisi očesni zdravnik, zaradi pešanja vida. Včasih išče bolnik pomoč pri zdravniku za kožna obolenja, zaradi srbenja kože in raznih tvorbo na koži. Ker so koža in sluznice

prepojene s sladkorjem, se tod rade razmnožujejo gljivice in bakterije, katere povzročajo razna vnetja in globoke podkožne ture. Nezadostno izkoriščanje glukoze v perifernem tkivu zaradi pomanjkanja insulina ima za posledico, da tkiva v energetske namene izkoriščajo beljakovine in maščobe, kar povzroči občutek splošne oslabelosti.

Temeljni pogoj za preprečevanje poznih komplikacij je: 1. zgodnje odkrivanje sladkorne bolezni, 2. takojšnje zdravljenje bolezni, to je dosledno upoštevanje dietnih predpisov, 3. zgodnje odkrivanje komplikacij ob stalnih ambulantnih kontrolah v dispanzerju za diabetike. Vsaki dve leti naj bi bolnika s sladkorno boleznijo temeljito pregledali — izvršili naj bi vse klinične in laboratorijske preglede organov, na katerih se lahko razvijajo diabetične komplikacije.

Čeprav ne moremo vselej do kraja preprečiti razvoja poznih komplikacij, jih s skrbnim zdravljenjem lahko vsaj preložimo ali omilimo.

Mrtvični krč

Tetanus ali mrtvični krč je pravzaprav redka bolezen toda zahrbtna, ker zahteva, kljub najnovejšim metodam zdravljenja, še smrtno žrtve. Značilno za to obolenje je, da se okužimo le skozi ranjeno kožo ali sluznico. Prav zaradi tega je važno, da v poletnem času, ko smo še bolj izpostavljeni raznim poškodbam, vzemo o naravi, o povzročitelju, o zdravljenju in preprečevanju te bolezni. Klica, ki povzroča tetanus je zelo odporna in jo že normalno najdemo v črevesju konj in goveda ter še nekaterih drugih domačih živali. Z iztrebki teh živali pride v gnoj, na njive in travnike, na ceste, skratka povsod kamor ga zanese noga ali veter. Posebno rad se razvije tetanus če je v rani kak tujek npr. zemlja, trska ali kamenček. Bacili se naselijo v rani in izločajo strupe, ki prodirajo po krvi in mezovalnih do živčnih končičev v mišicah in do živčnih centrov v hrbteničnem mozgu. Tam zastrupljajo živčne celice, ki vzdražene povzročajo krče raznih mišičnih skupin. Ne glede na lokalizacijo rane se začne bolezen navadno v žvekalnih mišicah. Zato ima bolnik okrog ust značilen nasmeh, ko zaradi krča teh mišic niti ne more odpreti ust. Kasneje preidejo krči na mišične skupine vratu, prsnega koša, hrbta in udov. Ko so prizadete vse mišice, leži bolnik v postelji trd in raven kot deska, ne more se ganiti. Krči so lahko tako hudi, da veli-

kokrat povzročijo smrt obolelega, večinoma zaradi krčev dihalnih mišic in glasilk. Bolnikova usoda je odvisna od pogostosti in moči napadov.

Čas od okužbe do prvih znakov bolezni imenujemo inkubacijo in je zelo različen saj traja kak teden ali dva, včasih tudi manj. Čim krajša je inkubacija tem hujša je ponavadi bolezen.

Zdravljenje tetanusa se začne že z oskrbo rane. Zdravnik izreže okuženo rano do zdravega. Na ta način odstrani bacile tetanusa vsled česar se živčevje ne more več naprej zastrupljati in zato krči v mišicah popustijo. Za pomoč obolelemu organizmu se uporablja tudi zaščitni serum proti tetanusu. S tem serumom dobiva organizem v obrambo protistrupe. Zelo važen pa je tudi boj proti mišičnim krčem samim, predvsem z različnimi narkotičnimi sredstvi. S tem dosežemo da bolnik najhujši del bolezni, po možnosti, prespi. Razen tega je za nego bolnika važno, da je okrog njega popoln mir. Vzdražene živčne celice so zelo občutljive na sleherni šum, dotik, svetlobo in podobno, tako da nenadoma reagirajo s ponovnimi hudimi napadi mišičnih krčev. Seveda je zdravljenje zelo komplicirano in zahteva ustrezne aparature in skupine ljudi izurjenih za to delo. Ker zdravljenje kot vidimo ni enostavno in tudi

(Nadaljevanje na 6. strani)

Mrtvični krč

(Nadaljevanje s 5. strani)

ob naj sodobnejših aparatih in niti ob najbolj izkušenih strokovnjakih ne zagotavlja 100 % uspeha je tem bolj važno, da skušamo bolezen preprečiti. Zato imamo na razpolago 3 možnosti:

1. Kirurška oskrba rane takoj po ranitvi, ker tako onemogočimo napredovanje bolezni.

2. **Pasivna imunizacija:** če ranjeni oz. vsaka oseba s količjak sumljivo rano, to se pravi z rano, ki je onesnažena s prahom, zemljo ali drugo nesnago dobi zaščitni serum prvih 12 ur po ranitvi se zelo verjetno še da preprečiti izbruh bolezni. Zaščitni serum pridobivajo na ta način, da neki živali — največkrat konju — vbrizgajo tetanusove strupe. V njegovi krvi se prično ustvarjati protistrupi in čez določen čas od vzamejo živali sokrvico, t. j. serum, ki zdaj že vsebuje protistrupe proti tetanusu. Okuženemu človeku bodo ti protistrupi pomagali pri borbi z strupi, ki jih v rani izločajo tetanusni bacili. Kakor pri vsaki pasivni imunizaciji traja tudi ta zaščita približno 3 tedne. Dajanje seruma je danes rutinski postopek pri vsaki poškodbi. Zato sedaj ne vidimo več tetanusa po večji poškodbi. Pri

nas v Sloveniji skoraj vsi oboleli za tetanusom niso šli k zdravniku, ker se jim je zdela njihova poškodba premalenkostna in o nevarnosti tetanusa niso ničesar vedeli.

3. Danes imamo za zaščito pred to nevarno boleznijo že tretje, še uspešnejše sredstvo — **aktivno imunizacijo** — z njo dosežemo, da organizem sam ustvari zaščitne snovi — ki daje zanesljivo zaščito za več let in je zato primerna za splošno cepljenje. To je cepljenje s strupom tetanusa, ki so ga prej napravili neškodljivega z različnimi postopki. S tem cepljenjem dosežemo, da se v krvi tvorijo protistrupi, ki ščitijo pred boleznijo posebno še, če cepljenje ponovimo. Pri nas so s tem cepivom cepljeni že otroci v prvem letu življenja in to z enim samim kombiniranim cepivom, ki vsebuje hkrati cepivo proti davici, oslovskemu kašlju in tetanusu. Postopek ponovimo čez eno leto. Nato pri vstopu in izstopu iz osemletke (davico, tetanus) pozneje pa samo še proti tetanusu.

Sčasoma bo cepljenje lahko predvsem nadomestilo zaščitni serum proti tetanusu, ki nam daje le kratkotrajno zaščito treh tednov, razen tega pa lahko pri ponovni injekciji povzroči serumske reakcije. V generacijah, ki so že bile deležne aktivne imunizacije, skoraj ni več tetanusa. Kadar pa bo s cepljenjem zaščiten vse prebivalstvo, bo v splošno zadovoljstvo nas vseh rubrika o tetanusu ostala prazna.

Strokovna ekskurzija DITT-a Jarše v »Muri« in »Svili«

Upravni odbor društva inženirjev in tehnikov tekstilcev Jarše, je na svoji zadnji seji sklenil, da se članom omogoči ogled dveh zelo perspektivnih tovarn: »Muro« v Murski Soboti in »Svila« v Mariboru. Za ekskurzijo smo določili 21. in 22. maj, udeležili pa so se je člani DITT-a, TOSAME, TRAKA, FILCA, tovarne UNIVERSALE in Industrije.

Prvi dan smo si ogledali tovarno oblačil Mura, ki je stara že 45 let. Podjetje se je z lastnimi sredstvi, brez kreditov uspelo prebiti v sam vrh tovrstne industrije. Njihova konfekcija se deli na lahko in težko. Pod lahko konfekcijo spada predvsem izdelovanje moških srajc, pod težko pa konfekcioniranje ženskih in moških oblačil.

Surovine dobivajo predvsem iz uvoza, ker zaradi prevelikega asortimenta razpoložljivi domači materiali ne zadoščajo.

V podjetju je zaposlenih precej mladih ljudi, ki so do nedavnega množično odhajali na delo v sosednjo Avstrijo in Nemčijo, sedaj pa raje ostajajo doma, saj jim tovarna nudi dokaj dober zaslužek, ki znaša v povprečju 1300 din, kar pa za te kraje zares ni malo.

V težki konfekciji je zaposlenih precej moških in to v glavnem pri likalnih in nekaj pri šivalnih strojih.

Mura ima naj sodobnejše razvito tehnologijo, ima najmodernejše stroje, ka-

terih amortizacijska doba traja le tri leta.

Njihov izvoz je dosegel sedaj že 60 odstotkov celotne proizvodnje, kar je lep uspeh in izpolnitev programa izvoza slovenske industrije.

Po kosilu v Murski Soboti smo nadaljevali pot na Pohorje, kjer smo prespali v železničarskem domu, naslednji dan pa nas je čakal še ogled tovarne Svila v Mariboru.

Ob razgovoru z njihovim uslužbenecem smo lahko zasledili, da imajo veliko strokovnega kadra, saj pride na vsake šest delavcev po en strokovnjak. Zaposliti nameravajo še nove strokovne moči, v želji po čim večji strokovnosti pa omogočajo izobraževanje tudi delavcem.

Povprečni mesečni dohodek znaša 1700 din.

Po daljšem razgovoru smo si ogledali obrate, nad katerimi smo bili vsi navdušeni. Tkalnica oplemenitilnica in tiskarna so najmodernejše opremljeni.

Poslovali smo se od prijaznega tovariša, ki nas je vodil po tovarni in se odpeljali proti domu, polni novih in lepih vtisov in z željo, da bi bilo takih podjetij pri nas čim več.

Sestavek pripravila
S. G.

OBVESTILA IZ KADROVSKE SLUŽBE

Vstopi:

1. Marjan Cudrič, del. v sklad. preje, vstopil 14. 6. 1971.
2. Marija Kokalj, previjalka preje, vstopila 14. 6. 1971.
3. Ivanka Zabret, šivilja v konfek., vstopila 14. 6. 1971.
4. Terezija Hrovat, šivilja v konfek., vstopila 21. 6. 1971.
5. Rasima Garvanović, previjalka preje, vstopila 22. 6. 1971.
6. Franc Prenar, del. v sklad. preje, vstopil 23. 6. 1971.
7. Anica Pestotnik, čistilka prost. v konfek., vstopila 28. 6. 1971.
8. Branko Dimc, mazač strojev, vstopil 28. 6. 1971.
9. Nada Jeglič, previjalka preje, vstopila 29. 6. 1971.
10. Franc Smrkolj, natakhar v menzi, vstopil 8. 6. 1971.

IZSTOPI:

1. Marjan Cudrič, del. v sklad. preje, izstopil 16. 6. 1971.
2. Pavel Zajec, mazač strojev, izstopil 3. 6. 1971.
3. Roman Andrejka, pom. mojstra, izstopil 15. 6. 1971.
4. Bogomir Rozman, inženir organizac. dela, izstopil 19. 6. 1971.
5. Janez Vombergar, mazač strojev, izstopil 19. 6. 1971.
6. Kati Milanović, tkalka, izstopila 30. 6. 1971.
7. Ida Kovačič, šivilja v konfek., izstopila 30. 6. 1971.
8. Janez Zabret, mojster izmene, izstopil 30. 6. 1971.

POROČILI SO SE:

Ida KOVAČIČ, poročena KAMSEK.

MISLI

Ali lahko zahtevate pravičnost za sebe, če niste pravični do drugih?

Gustave Le Bon

Boj je ustvarila narava, sovraštvo si je izmislil človek.

Karel Capek

Da lahko postane človek srečen, mora poznati sebe in svet okrog sebe z drugimi ljudmi vred, otrok se mora učiti, da lahko postane srečen, znati mora delati, da si pridobi kar potrebuje, znati mora premagovati sebe, ne samo druge. Človek mora znati vztrajati in trpeti, sicer ne bo znal biti srečen.

Elektronski računalniki — druga industrijska revolucija

V našem podjetju že več let dokaj uspešno obdelujemo podatke na klasičnih mehaničnih računskih strojih na Duplici. Jeseni lani pa smo podpisali pogodbo o najemu modernega elektronskega računalnika IBM sistem /3. Novi stroj bo instaliran konec letošnjega leta, v tem času pa oddelek za elektronsko obdelavo podatkov že pripravlja prve obdelave zanj. Vendar kljub dokaj bogati tradiciji in uspehom s tega področja marsikomu še vedno ni jasen po-

pa neizmerne obete, so se spremenili v organizacijsko in znanstveno opremo z izredno veliko in daljnosežno zmogljivostjo, a — na žalost — tudi s povsem jasnimi omejitvami.

Danes gre zato pri uvajanju računalnikov zlasti za dvojje vrst vprašanj:

— za računalniško reševanje nalog, ki jih prej ali ni bilo mogoče pravočasno rešiti ali pa jih sploh ni bilo mogoče rešiti in

— za prilagajanje organizacijskega in raziskovalnega dela zahtevam, ki jih postavlja narava računalnikov.

To dvojje je ne glede na že omenjene omejitve v delu z računalniki sprožilo pravo drugo industrijsko revolucijo, ki je sedaj v polnem razmahu. Če so iznajdbe v prvi industrijski revoluciji povečale dotlej znano učinkovitost ali moč za približno desetkrat, prinaša elektronski računalnik povsem nova razmerja.

Elektronski računalnik je do milijonkrat hitrejši od človeških možganov pa tudi od mehaničnih računalnikov. V čistem komercialnem poslovanju so razmerja nekaj nižja, vendar stane npr.

ameriško ali zahodnonemško banko elektronsko izstavljanje čeka še vedno kar tristo krat manj od ročnega načina.

Istočasno pa se je v primerjavi s prej znanimi razsežnostmi neizmerno povečala količina podatkov, ki jih je mogoče obdelati z računalniki in z njo velikost sistemov, ki jih je mogoče z njimi raziskovati in — kar je najvažnejše — obvladati.

Prav zaradi tega sodi svetovni trg računalniške tehnike med tiste, ki se najhitreje širi. V šestdesetih letih in v začetku sedemdesetih je naraščal v poprečju za več kot 15 odstotkov letno. Zaradi tako naglega večanja števila računalnikov je zelo težko natančno ugotoviti, koliko jih imajo posamezne države. Kljub temu pa bo zanimivo, če si ogledamo podatke iz ameriških strokovnih virov, koliko naj bi bilo računalnikov v svetu koncem leta 1969:

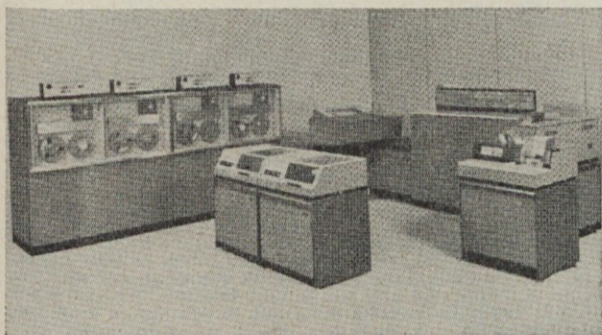
ZDA	70.000
Japonska	5.800
ZR Nemčija	5.750
Velika Britanija	5.600
Francija	5.000
Sovjetska zveza (ocena)	3.500
Italija	2.500
Kanada	2.400
Avstralija	900
Nizozemska	850
Švica	800
Vzhodnoevropske države	750
Afriške države skupaj	750

Leto dni kasneje naj bi bilo po domačih podatkih v Jugoslaviji nabavljanih in naročenih le 280 računalnikov, od tega v Sloveniji 95.

Iz teh števil lahko takoj vidimo, da je računalništvo najbolj razširjeno v ZDA. V primerjavi z Jugoslavijo imajo npr. desetkrat več prebivalstva, računalnikov pa 250-krat več. Vse dežele po teh podatkih, pa tudi dejansko, številčno precej zaostajajo za ZDA. Zlasti zaostajajo dežele v razvoju, ki so tudi na tem področju šele v začetni fazi — fazi osvajanja nove tehnike obdelave informacij. Treba pa je priznati, da moramo navedene številke jemati s pridržki, ki izvirajo iz že omenjene nagle rasti in zamud pri evidenci, a tudi zaradi dejstva, da so računalniki pomemben element vojaške moči. Zlasti to velja za Sovjetsko zvezo, kjer lahko iz znanstvenih, predvsem vesoljskih in atomskih dosežkov sklepamo, na kako visokem nivoju je pri njih računalništvo, čeprav niso nikdar objavili nobenih podatkov niti za računalnike v gospodarstvu in javni upravi.

Naj za konec navedem še nekaj podatkov o cenah računalnikov. Danes je najbolj razširjen najem računalnikov in le redko kdo se še odloči za nakup. Pri firmi IBM, ki v Jugoslaviji nudi največ, je mesečna najemnina za manjše računalnike (med njimi je tudi naš) od 1.200 do 4.000 dolarjev, za srednje 5.000 do 10.000 dolarjev, najdražji in največji pa stanejo 18.000 do 30.000 dolarjev na mesec. V republiškem centru pa bo instaliran še mnogo dražji gigantski računalnik firme CDC, ki ga po ceni sploh ne moremo primerjati z računalniki, ki jih sicer uporabljamo v komercialne namene.

B. NOVAK

Elektronski računalnik
srednjih velikosti —
IBM sistem/360-20

men in cilj teh sicer precej dragih investicij. Zato bomo v Konoplanu še posebej spregovorili o konkretnem delu našega bodočega računalnika in o vseh, skoraj leto dni trajajočih organizacijskih in programerskih naporih, ki so potrebni, da bo stroj ob instalaciji čimprej pričel z delom.

V današnjem prispevku pa si oglejmo, kakšen je položaj računalništva v svetu.

V svetovnem merilu so elektronski računalniki že povsem izgubili svoj nekdanji skrivnostni pridih. Iz nekoč »čudodelnih« naprav, ki so na eni strani vzbujale strah in nezaupanje, na drugi

PISMO VOJAKA ANTONA JURAIČA!

Spoštovane sodelavke in sodelavci

Štirinajst mesecev je že minilo odkar sem odšel na odsluženje vojaškega roka. Po tolikem času sem se končno le odločil, da se vam preko tovarniškega lista KONOPLAN javim z nekaj vrsticami.

Najprej se vam najlepše zahvaljujem za redno pošiljanje tovarniškega glasila. Tako se vsak mesec spoznam z dogodki v podjetju, vse to pa me seveda zelo zanima.

Z veseljem preberem vsako vrstico, ker za to najdem vedno dovolj časa.

Ko odložim časopis, sem s svojimi mislimi daleč nazaj v dne, ko sem bil še med vami.

Takrat sem bil zares srečen, saj smo se med seboj zelo lepo razumeli. Sicer pa še malo in spet bomo skupaj.

Zelo nestrpno pričakujem dneva, ko se bom ponovno vrnil v kolektiv in s svojimi močmi prispeval k razvoju podjetja.

Na koncu vse skupaj najlepše pozdravljam, še posebno pa tovariša direktorja, dipl. ing. Sreča Berganta, dipl. ing. Antona Dečka in tovariša Mirka Kašnika.

Juračič Anton,
VP 2832/6, Gospič

Zasedanje organov upravljanja

Dne 18. 6. 1971 sta imela odbor za kadrovska vprašanja in poslovni odbor skupno sejo, na kateri sta najprej na predlog šefa kadrovske organizacijskega sektorja ing. Janka Ukmarja imenovala vsoje stalne komisije. Za tem sta obravnavala spremembe norm v posameznih organizacijah združenega dela podjetja, in sicer za delavce v pripravilnici in konfekciji. Šef ekonomsko analitskega sektorja ing. Jože Klešnik je predlagal tudi spremembe norm za delavce zaposlene na delovnih mestih v skladišču gotovega blaga, referenta prodaje in v industrijski prodajalni. Norma za prodajne referente, delavce v skladišču gotovega blaga in industrijski prodajalni je stara že 3 leta in je bila postavljena v času, ko se je podjetje nahajalo v kritični situaciji zaradi sorazmerno visokih zalog gotovih izdelkov. Zato je bila temu času primerno določena, in sicer tako, da je bila stimulativna tudi pri sorazmerno nizkem doseganju realizacije. Danes, ko pa se nahajamo v času konjunkture in ko, kljub temu, da smo izvršili rebalans plana, presegamo realizacijo od 15 do celo 25 % v posameznih obdobjih, se je pojavila potreba, da nujno korigiramo tudi norme delavcev zaposlenih na omenjenih delovnih mestih. Delavcem, zaposlenim v skladišču gotovih izdelkov, in prodajnim referentom naj bi se norma v povprečju dvignila za 10 %; o tem so bili navedeni delavci že predhodno obveščeni in je bilo z njimi o tem tudi doseženo soglasje. Z novim diagramom, s katerim določamo osebne dohodek v primerjavi z doseženo realizacijo, je tem delavcem pri normalnem preseganju realizacije, t. j. do 15 odstotkov, še vedno zagotovljen osebni dohodek od 112–120 %. Za delavce v industrijski prodajalni pa naj bi se izvršil rebalans plana za 17 % v skladu s podražljivijo tekstilnih izdelkov, obenem pa naj bi se jim tudi določil nov diagram za ugotavljanje vrednosti točke v primerjavi z doseženo realizacijo, ki je za 14 % stimulativnejši od prejšnjega.

Za tem sta odbor za kadrovska vprašanja in poslovni odbor obravnavala osnutek dodatnih sprememb v našem statutu, ki se nanašajo na njune pristojnosti in pristojnosti direktorja pri odločanju o uporabi in razpolaganju s sredstvi podjetja. Tako naj bi po tem predlogu odločal odbor za kadrovska vprašanja glede uporabe in razpolaganja s sredstvi sklada skupne porabe do višine din 30.000, poslovni odbor pa glede nakupa, prodaje in namena osnovnih sredstev do višine din 50.000, medtem ko naj bi odločal direktor glede uporabe in razpolaganja s temi sredstvi do višine din 10.000. Navedena povečanja teh pristojnosti se kažejo kot nujna, ker se v okviru dosedanjih pristojnosti teh organov pri odločanju o uporabi in razpolaganju z navedenimi sredstvi ni dosegel smoter naše nove statutarne ureditve, po kateri naj bi se delavski svet razbremenil obravnavanja vprašanj izvršilne politike podjetja. Prav tako sta odbor za kadrovska vprašanja in poslovni odbor obravnavala še vprašanje konkretnije določitve primerov in pogojev za uvedbo dela v času, daljšem od polnega delovnega časa, ki ga še zajema navedeni osnutek dodatnih sprememb v našem statutu. Oba organa sta navedene dodatne spremembe v našem statutu potrdila in določila, da se dajo v javno razpravo, nato pa na delavski svet.

Poslovni odbor je nato na predlog šefa ekonomsko-analitskega sektorja sklepal še o znižanju cen za šotore, ki so bili razstavljeni na sejmu, za 50 %. Omenjeni šotore so bili izpostavljeni vremenskim nepravilnostim, zaradi česar jih seveda ni več mogoče prodati kot nov izdelek. 50 % znižanje cene je v takšnih primerih standardno, zaradi česar je poslovni odbor ta predlog tudi sprejel.

Odbor za kadrovska vprašanja in poslovni odbor sta nato obravnavala vprašanje čedalje pogostejših tatvin koles in mopodov iz kolesarnice podjetja in sklenila, da se da tako na oglasne deske podjetja kot v prostore, namenjene za shranjevanje koles, mopodov in avtomobilov, javno obvestilo, da podjetje ne odgovarja za škodo, ki bi nastala zaradi tatvine shranjenih vozil. Takšno obvestilo naj se obenem objavi tudi v Konoplani.

Naposled je tov. direktor informiral člane poslovnega odbora in odbora za kadrovska vprašanja o dolgoročni politiki poslovanja podjetja. Tako so v teku razgovori s Tovarno dekorativnih tkanin, Ljubljana za sklenitev pogodbe o poslovno tehničnem sodelovanju. Ta pogodba naj bi temeljila na že tradicionalni poslovni povezovanosti TDT in Induplati in na medsebojnem spoštovanju obeh partnerjev. Obe podjetji imata v svoji poslovni in

tehnični dejavnosti mnogo stičnih točk, ki omogočajo med njima tesnejše sodelovanje in doseganje ugodnejših tehničnih in poslovnih uspehov. Pogodba naj bi predvsem določila uskladitev proizvodnih programov obeh podjetij, pri čemer bi obe stranki v bistvu obdržali in dalje razvijali svoj dosednji glavni in bistveni proizvodni program. Nabavni službi obeh podjetij naj bi pregledali možnosti za skupno naročanje in nabavo izdelavnega, pomožnega in drugega materiala, ki ga obe stranki enako uporabljata, kar bi omogočilo naročila po nižjih cenah in v večjih količinah. Prodajni službi obeh podjetij naj bi sicer poslovali samostojno, sodelovali pa bi s tem, da bi vsaka od strank dala drugi popolno kolekcijo svojih izdelkov in informirala kupce o proizvodnem programu in izdelkih druge stranke. Prav tako bi podjetji tesno sodelovali pri kreiranju novih izdelkov in novih vzorcev. Podjetji bi tudi združili sredstva in napore za reklamo in propagando ter skupno nastopali na sejmih in razstavah, RTV oddajah in drugih javnih obličjih. Prav tako so v teku razgovori o poslovnem sodelovanju in bodoči kooperaciji z inozemsko firmo Sattler, Graz.

V svojem govoru je tov. direktor tudi podal oceno o sedanjem stanju podjetja ter njegovih perspektivah. Sladovi našega razvoja, t. j. novi izdelki, zlasti zračne hale, koridorji in univerzalni šotore, ki so bili tudi patentirani kot naš izdelek, so tukaj. Za vse te izdelke je že sedaj veliko zanimanje. Zaradi dodatnih naročil smo bili prisiljeni uvesti štiriizmensko delo, prav tako pa smo bili zaradi nastopa nekaterih izrednih pogojev prisiljeni uvesti tudi nadurno delo. Glede tega dela je tov. direktor izrazil upanje, da bo kolektiv, zlasti pa tisti, ki bodo delali v takšnem delu, sprejeli to z razumevanjem, saj narekujejo podjetju uvedbo takšnega dela ne le njegov današnji interes, marveč v prvi vrsti njegove perspektivne potrebe. Naše kapacitete so danes v celoti zasedene in tudi prihodnosti se nam ni treba bati. To pa ne pomeni, da bi se smeli pri svojih sedanjih uspehih uspati, nasprotno ti uspehi terjajo od nas še večje prizadevnosti in delovne discipline.

Delavski svet je na svojem zasedanju dne 25. 6. 1971 najprej obravnaval obračun proizvodnje in prodaje v obdobju januar–maj, ki ga je podal šef ekonomsko-analitskega sektorja ing. Jože Klešnik. Pri obračunu proizvodnje je bilo ugotovljeno, da so bili variabilni stroški v navedenem obdobju za 2 % nižji od predvidenih, pri tej proizvodnji pa smo porabili tudi za 7,1 % manj delovnih ur kot so bile predvidene z normativom. V navedenem obdobju pa so bili fiksni stroški za 3 % večji od planiranih. Bistveno odstopanje je bilo ugotovljeno pri skupini ostali material, kjer izstopajo stroški za material za vzdrževanje in čiščenje, ter pri skupini stroškov za proizvodne storitve, kjer izstopajo predvsem popravila, izvršena po drugih. Zaloge po stanju na dan 31. 5. 1971 so bile za 40 % večje od normativ; bistveno odstopanje zaloge materiala in pomožnega materiala, medtem ko so zaloge nedovršene proizvodnje in gotovih izdelkov v upadanju, pri čemer velja posebej poudariti, da dosegajo slednje komaj 70 % normativa. Terjatve po stanju na dan 31. 5. 1971 so za 60 % večje od normativa, tako da je tudi potreba podjetja po obratnih sredstvih, če ne upoštevamo naših obveznosti do dobaviteljev, za 26 % večja; če pa te obveznosti upoštevamo, je ta potreba za 4 % večja od normativa. V navedenem obdobju je bila

prodaja na domačem trgu za 28 % večja od planirane, pri izvozu za 13 %, skupna prodaja pa za 27 %.

Obračun prodaje v primerjavi s planom

Kategorija	Indeks	
	jan.–maj = 100	plan maj = 100
bruto prodajna vrednost	116	120
variabilni stroški	110	115
prispevek za kritje	126	128
fiksni stroški	103	103
popusti in kondicije	112	113
izguba pri izvozu	—	54
ostali odbitki	318	3
odbitek skupaj	104	106
dobiček	266	491
pogodbene obveznosti	86	91
zakonske obveznosti	84	84
osebni dohodki	101	98
dohodek	127	137

Iz podatkov tabele lahko ugotovimo, da je bilo poslovanje podjetja v obravnavanem obdobju zelo uspešno, saj je doseženi dobiček za 391 % večji od planiranega, dohodek pa za 37 %.

Šef ekonomsko-analitskega sektorja je v zvezi z reorganizacijo nekaterih sektorjev v podjetju predlagal delavskemu svetu potrditev ustanovitve posameznih novih delovnih mest. Bistvena sprememba je nastala v ekonomsko-analitskem sektorju, kjer se je organiziral nov odtok za elektronsko obdelavo podatkov (EOP), kar je posledica v decembru sprejetega sklepa delavskega sveta, da podjetje najame za svoje potrebe nov sistem za EOP. Organizacija oddelka se bo realizirala v dveh fazah. V prvi fazi, ki bo v letu 1971/72 bi bilo v tem oddelku zaposlenih 10 delavcev, v drugi fazi, ki bo v letu 1972/73, pa 14 delavcev. V prvi fazi, ki se imenuje tudi faza uvajanja, se bodo obdelovali podatki s področja obračuna OD in komercialnega poslovanja, v drugi fazi pa bi se obdelovanje podatkov razširilo tudi na druga področja poslovanja podjetja. Za organizacijo tega oddelka je bil izdelan poseben elaborat, v katerem so bila obdelana zlasti naslednja poglavja:

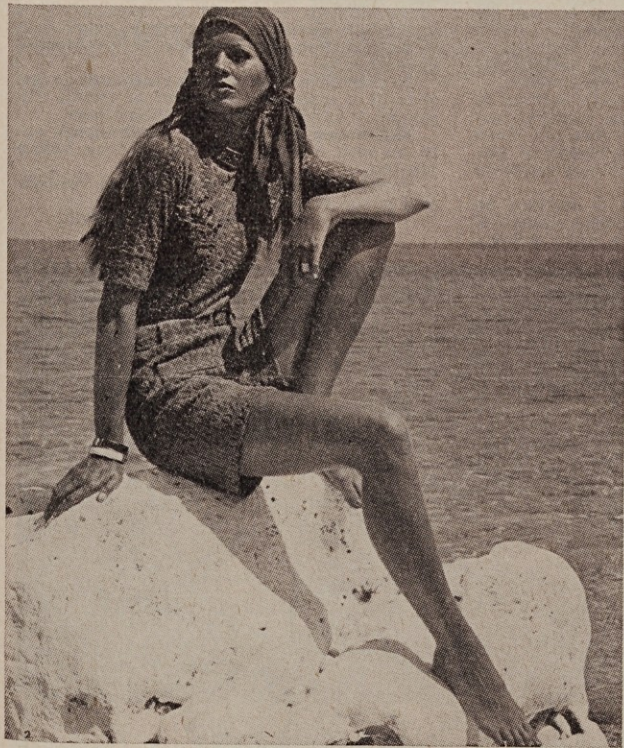
- formiranje oddelka EOP
- podrejenost EOP
- organizacijska shema EOP
- opisi delovnih mest z oceno
- plan kadrov
- šolanje kadrov
- zasedba delovnih mest
- sistem inženirska pomoč
- predvideni enkratni stroški pri uvajanju in predvideni stroški po uvajanju
- strojni park in oprema
- planiranje prostorov in instalacij
- terminski plan EOP.

Šef računovodskega sektorja tov. Marinškova je podala predlog, da bi podjetje za 1 leto vezalo sredstva, ki jih je plačevalo za energijo pri LB s 5 % obrestno mero. LB se je namreč obrnil na podjetje s prošnjo, da teh sredstev zaenkrat še ne bi vnovčili. Podjetja, ki bodo pristala na vezavo teh sredstev, bodo imela pri banki prednost pri najemanju kreditov. Glede na to, da nameravamo v zvezi z načrtovano rekonstrukcijo predilnice prositi za takšen kredit, je takorekoč nujno, da tej prošnji LB ugodimo. Po krajši obravnavi je delavski svet navedeni predlog potrdil.

OBVESTILO

Na svoji seji z dne 18. 6. 1971 je odbor za kadrovska vprašanja obravnaval tudi vprašanje čedalje pogostejših tatvin koles in mopodov iz kolesarnice podjetja. V zvezi s tem odbor za kadrovska vprašanja opozarja vse, ki v navedeni kolesarnici ali na parkiriščih podjetja shranjujejo svoja kolesa, mopede ali avtomobile, naj jih redno zaklepajo in tako zavarujejo pred morebitnimi tatovi, prav tako pa naj tudi sami skrbijo za to, da bodo vrata ograje redno zaklenjena. Podjetje namreč ne odgovarja za škodo, ki bi nastala komu zaradi tatvine shranjenega vozila.

Kakšno garderobo bomo izbrali za letovanje

Sonce, morje, samota...

Kadar pričnemo s pripravljanjem prtljage za počitnice oziroma dopust, ponavadi tudi tisti največji kovčki niso zadosti veliki, da bi sprejeli vso garderobo za potovanje, sprehode.

Kljub temu pa velikokrat pozabimo na določene malenkosti, ki bi nam na morju ali v planinah pripomogle k boljšemu počutju. Zaradi tega je potrebno, da si nekaj dni prej, preden bomo odpotovali, pripravimo spisek

vsega kar potrebujemo za dopust in potem po seznamu zložimo vse za osebno higieno, pribor za kopanje, igro in razvedrilo itd.

Vsaka ženska naj bi vzela s seboj vsaj dve kopalni obleki, tako da se sonči vedno le v suhi. Gotovo ji bo za plažo prišla prav kratka (lahko tudi dolga) halja iz frotirja, dolge hlače za izlete, ena obleka za sprehode, dve do tri bluže, topli pulover in ena obleka

za obiske raznih večernih prireditev ali lokalov.

Zelo prikladna so športna krila iz lanenega platna ali kakšnega drugega materiala, ki se ne mečka.

Vsekakor pa ni priporočljivo, da nosimo s seboj veliko garderobe iz frotirja (čeprav je trenutno zelo moderno), ker zavzame veliko prostora in ker se slabo suši.

Za otroke bomo poiskali garderobo iz tanjših materialov — popelina, diolena ali nekaj sličnega, kratka, lepo se morajo prati in hitro sušiti.

Sploh pa je najbolje, da pustimo otroka na plaži kar golega in da kovčkov ali potovalok ne polnimo preveč z otroško garderobo.

Da bi se tudi moški na dopustu počutili prijetno, jim moramo pripraviti dolge hlače iz balonske svile (ali nekega drugega lahkega materiala), tanke bombažne srajce ali bombažne majice, ki prepuščajo zrak.

Verjetno pa bo še najbolje, da si garderobo izbere sam, ker bo gotovo izbral tisto, v čemer se najbolje počuti.

Okusi in potrebe pa so različni, zato izberite tisto, v čemer se boste počutili zares prijetno in udobno.

Premislek pa je vsekakor potreben, kajti na dopust gremo praktično samo enkrat v letu in zato ni vseeno, kako ga preživimo.

Pripravila A. L.

»Prijateljsko prepričevanje«

Joj, saj sva že tu pri tej »veliki vodi«

PROIZVODNJA IN KVALITETA V MAJU 1971

V mesecu maju so vsi proizvodni obrati delali v normalnih delovnih turnusih, to je v dveh in treh izmenah. Le predilnica sintetične preje je delala v štiri-izmenskem delovnem urniku. Sukančarna preje je prešla na višje številke, kar se pozna na izpolnjevanju plana sukančarne.

Dobava bombažne preje je bila v mesecu maju količinsko in kvaliteto dobra. V dobavi sintetične preje pa stanje ni bilo zadovoljivo in to predvsem v Nm 60/2 poliester barvan in določene barve v Nm 34/2 leacrilo. Vendar zaradi tega obrat tkalnice ni imel bistvenih zastojev, kateri bi vplivali na rezultat izpolnjevanja plana.

V celoti so bili v vseh obratih razen v sukančarni doseženi boljši rezultati, kakor v mesecu aprilu.

V mesecu maju so posamezni proizvodni obrati izpolnili svoje proizvodne naloge in v primerjavi z letom 1970 ter kumulativno doseganje za pet mesecev kot prikazuje navedena tabela.

Obiskali so nas mladi iz Zahodne Nemčije

Prejšnji mesec je prišla v našo tovarno na obisk skupina Nemcev, t. j. delavska mladina, organizirana v »Industrijskem sindikatu«, ki zajema pretežno kemično, papirno in keramično industrijo — (I. G. CHEMIE — PAPIER — KERAMIK), iz najrazličnejših koncev Zahodne Nemčije.

Ta strokovni nemški sindikat, je eden izmed šestnajstih sindikatov v Zvezi nemških sindikatov (OGB) in se, kakor tudi ostali, ukvarja z intenzivnim političnim izobraževanjem mladine, ki je pri njem organizirana.

V Ljubljani je Zveza delavskih univerz že nekaj časa pripravljala takšna študijska potovanja za nemško sindikalno mladino. Taka potovanja financira glavno predsedstvo sindikata iz Hannovra. Sami udeleženci prispevajo le po 100 mark.

Poleg glavnega predsedstva — centrale, pa take grupe pošiljajo tudi krajevne sindikalne podružnice in to ne samo v našo državo,

temveč povsod po svetu, tako na vzhod in zahod.

Po krajšem ogledu naše tovarne, smo imeli z njimi daljši razgovor. Izredno jih je zanimalo udeleževanje naše mladine, kakšna je naša vloga, kako rešuje probleme delavski svet, kako je organiziran sindikat itd.

Na njihova vprašanja so odgovarjali — predsednik sindikata, predsednik delavskega sveta, šef kadrovske službe in predsednik mladine.

Po prijetnem in pristranskem razgovoru so nas obdarili z njihovimi značkami in lepimi vžigalniki, v katere je vtisnjen njihov znak.

Kosilo smo jim pripravili v naši menzi, nato pa smo z njimi odšli na izlet na Veliko planino.

Popoldne je minilo v prijateljskem vzdušju, radi bi, da bi se še kdaj srečali.

Sestavek pripravila
S. G.

Izredno jih je zanimalo udeleževanje naše mladine

		maj 1971 %	index maj 1970 %	kumul. 5 mes. %	index kumul. 70 %
Predilnica	— predenje	113,7	102,4	112,5	120,1
	— sukanje	85,3	84,4	106,3	114,9
Tkalnica	— mtr	85,9	89,1	87,7	97,8
	— m ²	94,6	97,1	91,9	102,2
	— 000 votkov	103,4	98,3	97,1	94,9
Oplemenit.	— mtr	95,2	87,7	90	93,9
Konfekcija	— Nh	—	112,2	—	130,3

Po posameznih skupinah tkanin in skupaj surove in adjustirane tkanine je bila v maju dosežena naslednja kvaliteta.

	I. kval.	II. kval.	III. kval.	Nereg. bl.
Bombažne tkanine	95,19 %	2,19 %	1,11 %	1,51 %
Sintetične tkanine	89,42 %	4,98 %	2,06 %	3,54 %
Bombažnolanene tkan.	90,71 %	4,95 %	1,21 %	3,13 %

Kvaliteta surovih in gotovih adjustiranih tkanin:

	Surove tkanine	Adjustirane tkanine
I. kvaliteta	916,9 %	92,32 %
II. kvaliteta	3,79 %	3,68 %
III. kvaliteta	1,60 %	1,52 %
Neregularne tkanine	2,65 %	2,48 %

Iz zgoraj navedenih podatkov vidimo, da še vedno prednjačita v rezultatih predilnica in konfekcija. Vendar pa je tudi tkalnica že presegla proizvodnjo za 5 mesecev v primerjavi z letom 1970 in to v m². Zadovoljivo pa je, da je v maju presegla tudi mesečni plan v 000 votkov. Slabši rezultat v doseganju plana v tekočih metrih in kvadrat metrih pa je zaradi močnejšega odstopanja asortimana glede na letno planirani asortiman (art. 2021-96).

Kvaliteta surovih in gotovih adjustiranih tkanin je bila v maju boljša kot v mesecu aprilu in to kot celota in v grupi bombažnih in sintetičnih tkanin. V grupi pollanenih tkanin pa se je še poslabšala (art. 5000—145).

Pri bombažnih in bombažno lanenih tkaninah je % neregularnih tkanin večji kakor v mesecu aprilu. To je povzročilo tudi povečanje iste grupe kvalitete v skupnih procentih. Vzrok za povečanje neregularnih tkanin predvsem bombažno lanenih je iskati predvsem v slabši pripravi za tkalnico in ne toliko v kvaliteti surovin. To nam nakazuje močnejšo kontrolo na posameznih fazah dela v pripravi, prav tako pa seveda tudi pravočasno signaliziranje slabe kvalitete priprave iz tkalnice v pripravo.

Jarše, 24. 6. 1971.

Tehnolog PTK:
ing. Franc Jeraj

Izdaja v 850 izvodih kolektiv tovarne Induplati. Odgovorni urednik Anica Lajevic. Ureja uredniški odbor: ing. Janko Ukmar, ing. Lado Zabukovec, dipl. ing. Janez Pezdir, dipl. ing. Avgust Orehek, dipl. ing. Boža Pogačnik, ing. Jože Klešnik, Cilka Mrdženovič, dipl. ing. Branko Novak, Majda Skrinjar, Ivo Sešek, dipl. ing. Alenka Korč-Pleteršek, dipl. ing. Franc Verhovc, Janez Rainer. V uredniškem odboru sodelujejo po službeni dolžnosti: direktor, predsednik, sind. org., sekretar ZK, predsednik mlad. org. — Natisnila tiskarna PTT v Ljubljani